

**DETAILED SYLLABUS of M. A. (EDUCATION)
FOURTH SEMESTER**

MAEduC-402 શાળા વ્યવસ્થાપન

UNIT	COURSE CONTENT	Credit
1	શાળા વ્યવસ્થાપનનો પરિચય	1
1.1	શાળા વ્યવસ્થાપનનો અર્થ, લાક્ષણિકતાઓ અને મહત્વ	
1.2	શાળા વ્યવસ્થાપનની પ્રક્રિયા	
1.3	શાળા વ્યવસ્થાપનના મૂળભૂત ઘટકો : નિર્ણય, સમસ્યા ઉકેલ, માનવ સંબંધો અને પ્રત્યાયન	
1.4	શાળા વ્યવસ્થાપનના સિદ્ધાંતો : કાર્ય વિભાજન, અધિકાર અને જવાબદારી, વ્યવસાયિક નિતીમત્તા, ઉદ્દેશ્યો અને આદેશોમાં સમાનતા, વિકેન્દ્રીકરણ, પુરસ્કાર, પ્રત્યાયન, સમાનતા	
2	શાળા વ્યવસ્થાપનની નવીન સંકલ્પના અને તરેહ	1
2.1	શિક્ષણમાં સંપૂર્ણ ગુણવત્તા(TQM) : સંકલ્પના અને ગુણવત્તા સુધારણાના ક્ષેત્રો, TQM માટેના સોપાનો	
2.2	શાળાનું પ્રદર્શન મૂલ્યાંકન : હેતુઓ, જરૂરિયાત અને માપદંડ	
2.3	સંસ્થાકીય વિકાસ- સંકલ્પના અને મૂળભૂત ઘટકો	
2.4	સંસ્થાકીય વાતાવરણ : અર્થ, સ્વરૂપ અને પ્રકાર	
3	નેતૃત્વ અને શૈક્ષણિક વ્યવસ્થાપન	1
3.1	નેતૃત્વનો અર્થ, સંકલ્પના અને સ્વરૂપ	
3.2	શાળાકીય વ્યવસ્થાપનમાં નેતૃત્વ શૈલી	
3.3	સુપરવાઈઝરની સંકલ્પના અને સુપરવીઝનના હેતુઓ, સુપરવાઈઝરની ગુણવત્તા	
3.4	ઈન્સ્પેક્ટરની સંકલ્પના અને હેતુ, ઈન્સ્પેક્ટરની ભૂમિકા અને ગુણો, સુપરવાઈઝર અને ઈન્સ્પેક્ટર વચ્ચેનો ભેદ	
4	શૈક્ષણિક આયોજન	1
4.1	શૈક્ષણિક આયોજનની સંકલ્પના અને મહત્વ	
4.2	આયોજનની પ્રક્રિયા શિક્ષણના સંદર્ભમાં	
4.3	ભારતમાં શૈક્ષણિક આયોજન : ક્રિયાન્વયનના સોપાનો અને FYPની ભૂમિકા	
4.4	સંસ્થાકીય આયોજનનો અર્થ, મહત્વ અને સોપાનો	

References :

1. રાવલ નટુભાઈ અને અન્ય, શૈક્ષણિક પ્રશાસન અને વ્યવસ્થાપન, નીરવ પ્રકાશન, અમદાવાદ
2. પટેલ મોતીભાઈ અને અન્ય (૨૦૦૫), શાળા પ્રબંધ, બી.એસ.શાહ પ્રકાશન, અમદાવાદ
3. શાસ્ત્રી મનોજકુમર સી. શૈક્ષણિક પ્રબંધ, SSTCT પ્રકાશન, અમદાવાદ
4. Morphat, R.L. John & Reller : Educational Administration Englewood Cliffs, N.O. Prentice Hall Inc., 1959.

5. **Mort, P.R. : Principles of School Administration, McGraw Hill Book Co., New York.**
6. **Seers, J.B. : The Nature of the Administrative Process, New York McGraw Hill, 1950.**
7. **N. Wan Kwo, John : Educational Administration, Vikas Pub., New Delhi, 1981.**
8. **Campbell, Renald F. Russel LI Gregg : Administrative Behaviour in Education, Harper and Row, New York, 1957.**
9. **Seers, J.B. : The Nature of the Administrative Process, McGraw Hill, New York, 1950.**
10. **Bhatnagar & Verma : Educational Administration, International Publishing House, Meerut (U.P.), 1978.**
11. **Mathur, S.S. : Educational Adminsitration, Krishna Brothers, Jullundhur, 1975.**
12. **Lulla B.P. : Research in Education Adminsitration, Faculty of Educational Psychology M.S. University, Baroda.**
13. **Mukherji, S.M. : Secondary School Administration of Education, Acharya Book Depot, Baroda, 1959.**
14. **Mukherji, S.M. : Administration Educational Planning & Finance, Acharya Book Depot, Baroda.**
15. **Chandrakanta, L.S. : Educational Administration – What is means ?, Ministry of Education, Delhi, 1957.**
16. **Simon Hebery, A. : Administrative Behaviour, MacMillan and Co. 1967**